

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๓/๘๙/๓๘

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขอรื้อแนวทางปฏิบัติประกอบหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร
พัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๕๘๑ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๘

เรียน

อ้างถึง

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัย
ปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๕๘๑ ลงวันที่
๑ กันยายน ๒๕๖๘ เรื่อง การอนุมัติยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง
และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๖๖ วรรคสอง และวรรคห้า จึงขอหารือดังนี้

๑. กรณีการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e - bidding) ซึ่งผู้ยื่นข้อเสนอ
(นิติบุคคล ก.) ได้วางหลักประกันการเสนอราคาเป็นเงินสดประเภทเงินฝากธนาคาร กรณีดังกล่าวจะต้องเป็น
การโอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารของนิติบุคคล ก. เท่านั้นที่จะถือได้ว่าเป็นการวางหลักประกันการเสนอราคา
เป็นเงินสดประเภทเงินฝากธนาคารที่เป็นไปตามเงื่อนไขของหนังสือเวียนดังกล่าวหรือไม่

๒. สืบเนื่องจากข้อหารือในประเด็นที่ ๑ หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า กรณีดังกล่าวเป็นการโอนเงิน
จากบัญชีเงินฝากธนาคารของบุคคลธรรมดา ซึ่งเป็นกรรมการของนิติบุคคล ก. หรือเป็นการโอนเงินโดยบุคคลอื่น
แทนนิติบุคคล ก. และนิติบุคคล ก. ได้แนบหลักฐานการโอนเงินดังกล่าวพร้อมในการยื่นข้อเสนอ จะถือได้ว่า
เป็นการวางหลักประกันการเสนอราคาเป็นเงินสดประเภทเงินฝากธนาคารที่เป็นไปตามเงื่อนไข
ของหนังสือเวียนดังกล่าว ซึ่งผู้ยื่นข้อเสนอสามารถกระทำหรือไม่

๓. สืบเนื่องจากข้อหารือในประเด็นที่ ๑ หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า กรณีดังกล่าวเป็นการโอนเงิน
ผ่านเคาน์เตอร์ธนาคาร ซึ่งมีลักษณะเป็นการโอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารของนิติบุคคล ก. และนำเงินฝาก
เข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของหน่วยงานของรัฐที่กำหนดไว้สำหรับการยื่นหลักประกันการเสนอราคา
และนิติบุคคล ก. ได้แนบหลักฐานการโอนเงินดังกล่าวพร้อมในการยื่นข้อเสนอ หากแต่หลักฐานการโอนเงิน
ไม่ปรากฏชื่อบัญชีผู้โอน แต่ปรากฏเลขบัญชีผู้โอน ซึ่งต่อมาภายหลังหน่วยงานของรัฐสามารถพิสูจน์ทราบได้ว่า
เลขบัญชีผู้โอนดังกล่าวเป็นเลขบัญชีเงินฝากธนาคารของนิติบุคคล ก. จริง กรณีดังกล่าวจะถือได้ว่าเป็นการวาง
หลักประกันการเสนอราคาเป็นเงินสดประเภทเงินฝากธนาคารที่เป็นไปตามเงื่อนไขของหนังสือเวียนดังกล่าว
ผู้ยื่นข้อเสนอสามารถกระทำหรือไม่

๔. สืบเนื่องจากข้อหารือในประเด็นที่ ๑ หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า กรณีดังกล่าวเป็นการนำเงินสด
ฝากเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของหน่วยงานของรัฐที่กำหนดไว้สำหรับการยื่นหลักประกันการเสนอราคา
ผ่านเคาน์เตอร์ธนาคาร โดยผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล ก. หรือผู้แทน และนิติบุคคล ก. ได้แนบ

หลักฐาน ...

หลักฐานการฝากเงินดังกล่าวพร้อมในการยื่นข้อเสนอ กรณีดังกล่าวจะถือได้ว่าเป็นการวางหลักประกัน การเสนอราคาเป็นเงินสดประเภทเงินฝากธนาคารที่เป็นไปตามเงื่อนไขของหนังสือเวียนดังกล่าว ผู้ยื่นข้อเสนอสามารถกระทำหรือไม่

๕. ในกรณีที่ผู้มีความประสงค์จะยื่นข้อเสนอได้โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของหน่วยงานของรัฐ เพื่อเป็นหลักประกันการเสนอราคาไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดตามข้อหาหรือในประเด็นต่าง ๆ ข้างต้น ต่อมาปรากฏว่า ผู้มีความประสงค์จะยื่นข้อเสนอไม่สามารถยื่นเสนอราคาในระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e - GP) ได้สำเร็จ หน่วยงานของรัฐจะมีแนวทางการคืนเงินในกรณีดังกล่าวอย่างไรให้มีความถูกต้องตามเจตนารมณ์ของหนังสือเวียนดังกล่าว

๖. ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐได้รับการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของหน่วยงานของรัฐ จากบัญชีของบุคคลอื่นที่โอนมาเพื่อเป็นหลักประกันการเสนอราคาของผู้ยื่นข้อเสนอ เมื่อถึงกำหนดให้คืนหลักประกันดังกล่าว หน่วยงานของรัฐจะต้องคืนเงินหลักประกันดังกล่าวให้แก่บุคคลผู้ยื่นข้อเสนอ หรือจะต้องคืนเงินหลักประกันดังกล่าวให้กับบุคคลผู้มีชื่อในการโอนเงิน

๗. ตัวอย่างตามแบบเอกสารประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e - bidding) ที่แนบมาพร้อม หนังสือเวียนดังกล่าว ในหน้า ๔ เงื่อนไขเพิ่มเติม วรรคต่อท้ายข้อ ๕.๕ ซึ่งให้ตัดข้อความ ดังนี้ “กรณีผู้ยื่นข้อเสนอ ใช้เช็คหรือตราพท์ที่ธนาคารสั่งจ่ายหรือพันธบัตรรัฐบาลไทยหรือหนังสือค้ำประกันของบริษัทเงินทุน... ถึง น.” หากหน่วยงานของรัฐตัดข้อความทั้งหมดตามตัวอย่างดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐในกรณีที่ผู้ยื่นข้อเสนอ นำพันธบัตรรัฐบาลไทยหรือหนังสือค้ำประกันของบริษัทเงินทุน มาวางหลักประกันหรือไม่ เนื่องจากหนังสือเวียนดังกล่าว ยังคงอนุญาตให้ผู้ยื่นข้อเสนอสามารถวางหลักประกัน เป็นพันธบัตรรัฐบาลไทยหรือหนังสือค้ำประกันของบริษัทเงินทุนได้ ซึ่งกรณีดังกล่าวผู้ยื่นเสนอ ยังคงมีหน้าที่ ต้องนำต้นฉบับเอกสารดังกล่าวมาให้หน่วยงานของรัฐได้ตรวจสอบความถูกต้อง

๘. ตัวอย่างตามแบบเอกสารประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e - bidding) ที่แนบมาพร้อม หนังสือเวียนดังกล่าว ในหน้า ๖ - ๗ เงื่อนไขเพิ่มเติม ข้อ ๗ การทำสัญญาจ้างก่อสร้าง ซึ่งให้ตัดข้อความ ข้อ ๗.๒ เช็คหรือตราพท์... สำหรับหลักประกันสัญญา หากแต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ตามหนังสือเวียนดังกล่าว คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) ได้อนุมัติยกเว้น ไม่ให้มีการใช้เช็คหรือตราพท์เฉพาะการนำมาเป็นหลักประกันการเสนอราคาเท่านั้น โดยไม่ปรากฏว่า คณะกรรมการวินิจฉัยได้อนุมัติยกเว้นไม่ให้มีการใช้เช็คหรือตราพท์ในการวางหลักประกันสัญญาด้วย ดังนั้น หากหน่วยงานของรัฐตัดข้อความตามตัวอย่างดังกล่าวจะทำให้คู่สัญญาไม่สามารถนำหลักประกัน เป็นเช็คหรือตราพท์มาวางหลักประกันสัญญาได้ ซึ่งจะขัดหรือแย้งกับเจตนารมณ์ของคณะกรรมการวินิจฉัย ที่อนุมัติยกเว้นเฉพาะระเบียบฯ ข้อ ๑๖๖ โดยไม่ให้มีการนำเช็คหรือตราพท์มาเป็นหลักประกันการเสนอราคาหรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค. (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๕๘๑ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๘ เรื่อง การอนุมัติยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบ กระบวนการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๖๖ วรรคสอง และวรรคห้า ข้อ ๒ กำหนดว่า “หลักประกันที่เป็นเงินสด ๒.๑ เงินสด หมายความว่า เงินสด ๒ ประเภท ได้แก่ (๑) เงินสด ในมือ (๒) เงินฝากธนาคาร ๒.๒ หลักประกันการเสนอราคา (๑) กรณีการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีประกวดราคา อิเล็กทรอนิกส์ (e - bidding) การใช้เงินสดมาวางเป็นหลักประกันการเสนอราคา ให้ใช้ได้เฉพาะเงินสด ประเภท

“เงินฝากธนาคาร” เท่านั้น” ข้อ ๓ กำหนดว่า “การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ ข้อ ๓.๒ การรับ การตรวจสอบข้อมูลการชำระเงิน และการคืนเงินหลักประกันการเสนอราคาหรือหลักประกันสัญญา กรณีที่ผู้ยื่นข้อเสนอ ผู้เสนอราคา ผู้ให้บริการ หรือคู่สัญญา วางหลักประกันการเสนอราคาหรือหลักประกัน สัญญาแล้วแต่กรณี เป็นเงินสดประเภท “เงินฝากธนาคาร” (๑) สำหรับส่วนราชการ (ราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาค) ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจ่ายเงิน การรับเงิน และการนำเงินส่งคลัง หรือฝากคลังของส่วนราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - Payment) ที่กระทรวงการคลังกำหนด ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๒.๒/ว ๑๔๐ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘ (๒) สำหรับหน่วยงานของรัฐอื่น ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่หน่วยงานของรัฐนั้นกำหนด” และวรรคท้าย กำหนดว่า “สำหรับการคืนหลักประกันการเสนอราคาและหลักประกันสัญญา เมื่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐได้พิจารณาเห็นชอบรายงานผลคัดเลือกผู้ชนะการซื้อหรือจ้างเรียบร้อยแล้ว หรือเมื่อพ้นข้อผูกพัน แล้วแต่กรณี ให้เจ้าหน้าที่พัสดุแจ้งให้เจ้าหน้าที่การเงินทราบเพื่อคืนหลักประกันการเสนอราคา และหลักประกันสัญญา ตามวิธีการตาม (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี” จากหลักการของหนังสือแจ้งเวียนดังกล่าว สามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

๑.๑ กรณีข้อหาหรือ ๑ และ ๒ กรณีหน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e - bidding) หากผู้ยื่นข้อเสนอมีความประสงค์จะวางเงินสด เป็นหลักประกันการเสนอราคา กรณีนี้ได้เฉพาะเงินสดประเภทเงินฝากธนาคารเท่านั้น โดยจะต้องเป็นการโอนจาก บัญชีเงินฝากธนาคารของนิติบุคคลผู้ยื่นข้อเสนอเท่านั้น

๑.๒ กรณีข้อหาหรือ ๓ ถึง ๖ กรณีเป็นการโอนเงินผ่านเคาน์เตอร์ธนาคาร ซึ่งมีลักษณะเป็นการถอนเงิน จากบัญชีเงินฝากธนาคารของนิติบุคคล ก. และนำเงินฝากเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของหน่วยงานของรัฐ ที่กำหนดไว้สำหรับการยื่นหลักประกันการเสนอราคา และนิติบุคคล ก. ได้แนบหลักฐานการโอนเงินดังกล่าว พร้อมในการยื่นข้อเสนอ หรือเป็นการนำเงินสดฝากเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของหน่วยงานของรัฐที่กำหนดไว้ สำหรับยื่นหลักประกันการเสนอราคาผ่านเคาน์เตอร์ธนาคาร โดยผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล ก. หรือผู้แทน และนิติบุคคล ก. ได้แนบหลักฐานการฝากเงินดังกล่าวพร้อมในการยื่นข้อเสนอ กรณีนี้หลักฐาน การโอนเงินดังกล่าวจะต้องออกในนามนิติบุคคลผู้ยื่นข้อเสนอเท่านั้น

สำหรับกรณีการคืนหลักประกันการเสนอราคาดังกล่าว จะต้องเป็นการคืนให้กับ นิติบุคคลผู้ยื่นข้อเสนอตามนัยของหนังสือแจ้งเวียนข้างต้น

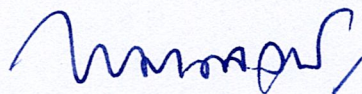
๒. กรณีข้อหาหรือ ๗ ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร พสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๕๘๑ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๘ ข้อ ๑ กำหนดว่า “ยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อ ๑๖๖ วรรคสอง และวรรคห้า โดยให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้ ๑.๑ วรรคสอง “การซื้อหรือจ้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ให้มีการวางหลักประกันการเสนอราคา โดยให้ใช้ หลักประกันอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ (๑) เงินสด (๒) หนังสือค้ำประกันอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคาร ภายในประเทศตามแบบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด (๓) พันธบัตรรัฐบาลไทย (๔) หนังสือค้ำประกัน ของบริษัทเงินทุนหรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการเงินทุนเพื่อการพาณิชย์ และประกอบธุรกิจค้ำประกันตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยตามรายชื่อบริษัทเงินทุนที่ธนาคาร แห่งประเทศไทยแจ้งเวียนให้ทราบ โดยอนุโลมให้ใช้ตามตัวอย่างหนังสือค้ำประกันของธนาคาร ที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด” ข้อ ๓ กำหนดว่า “การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ ๓.๑ การแก้ไข เอกสารประกวดราคา สำหรับการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e - bidding) ให้หน่วยงานของรัฐ

ดำเนินการแก้ไขประกาศและเอกสารประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e - bidding) โดยแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดเงื่อนไขในหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๓/ว ๒๗๑ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๘ ข้อ ๕ หลักประกันการเสนอราคา ซึ่งขั้นตอนการรับหลักประกันประเภทเงินสด สำหรับหน่วยงานของรัฐ หน้าที่ ๖ รูปที่ ๕ เอกสารประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ข้อ ๕ หลักประกันการเสนอราคา วรรคสอง กำหนดว่า “กรณีที่ผู้ยื่นข้อเสนอ นำพันธบัตรรัฐบาลไทยหรือหนังสือค้ำประกันของบริษัทเงินทุนหรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ มาวางเป็นหลักประกันการเสนอราคา จะต้องส่งต้นฉบับเอกสารดังกล่าวให้.....^๓ ตรวจสอบความถูกต้องในวันที่.....ระหว่างเวลา น. ถึง.....น.” ดังนั้น หากผู้ยื่นข้อเสนอ มีความประสงค์จะนำพันธบัตรรัฐบาลไทยหรือหนังสือค้ำประกันของบริษัทเงินทุนหรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ มาวางเป็นหลักประกันการเสนอราคา กรณีนี้ผู้ยื่นข้อเสนอ ยังคงต้องนำต้นฉบับเอกสารดังกล่าวมาให้หน่วยงานของรัฐได้ตรวจสอบความถูกต้องตามนัยหนังสือแจ้งเวียนดังกล่าว

๓. กรณีข้อหารือ ๘ ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๖๗ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “หลักประกันสัญญาให้ใช้หลักประกันอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ (๑) เงินสด (๒) เช็คหรือตราพดด้สงที่ธนาคารเซ็นสั่งจ่าย ซึ่งเป็นเช็คหรือตราพดด้สงวันที่ที่ใช้เช็คหรือตราพดด้สงนั้นชำระต่อเจ้าหน้ที่ หรือก่อนวันนั้นไม่เกิน ๓ วันทำการ (๓) หนังสือค้ำประกันของธนาคารภายในประเทศตามตัวอย่างที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดโดยอาจเป็นหนังสือค้ำประกันอิเล็กทรอนิกส์ตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนดก็ได้ (๔) หนังสือค้ำประกันของบริษัทเงินทุนหรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการเงินทุนเพื่อการพาณิชย์และประกอบธุรกิจค้ำประกันตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามรายชื่อบริษัทเงินทุนที่ธนาคารแห่งประเทศไทยแจ้งเวียนให้ทราบโดยอนุโลม ให้ใช้ตามตัวอย่างหนังสือค้ำประกันของธนาคารที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด (๕) พันธบัตรรัฐบาลไทย” ประกอบกับหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๕๘๑ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๘ ซึ่งหนังสือแจ้งเวียนดังกล่าว เป็นการยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อ ๑๖๖ วรรคสอง และวรรคห้า กรณีการวางหลักประกันการเสนอราคา ดังนั้น หากคู่สัญญามีความประสงค์จะนำเช็คหรือตราพดด้สงที่ธนาคารเซ็นสั่งจ่าย มาวางเป็นหลักประกันสัญญา กรณีนี้ย่อมสามารถดำเนินการได้ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๖๗ ข้างต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางแพตริเซีย มงคลวนิช)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@cgd.go.th